

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGEDI VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A köznapok takarékosága

Már tavaly nyáron megfigyeltem, és most, hogy az úti viszonyok tavasziasra fordultak, még szembetűnőbb, hogy reggelként kevesebb gépkocsi jár, jócskán csökkent a vasárnapi autósok száma is. Takarékoskodnak tehát az autótulajdonosok benzinnel, alkatrészrel, kevesebbet költenek szervizre.

Csökkenett a vasúton, távolsági autóbuszokon utazók száma is. Az, hogy kevesebb a különösebb cél nélküli furikázó, nem is kár, de kevesebben utaznak vidéken élő szüleikhez, rokonaikhoz is. Pedig az ilyen kapcsolatok a gyermekkor tájához, a szülőkhöz, a szülői házhoz való kötődés ápolása csak személyes találkozások, folyamatos kapcsolatok útján lehetséges. Mit lehet itt tenni? Ki lehet és kell használni a gépkocsi minden ütését, a MÁV és a Volán által biztosított utazási kedvezményeket, talán ritkábban utazni, viszont több időt szánni egy-egy útra, hisz a költségek gyakran ezreszámra kerülnek. A varázsszó: a takarékoság.

Kormányzatunk, a kereskedelmi szervezetek nagy erőfeszítéseket tesznek az árullatás választékának megtartásáért, bővítéséért. Ezt ma sokan irigylik tőlünk, és valóban meg is kell becsülnünk, mert nagy vívmány. No de, azért nem kell mindent meg is venni. A választék fogalma egyben azt is jelenti, hogy választásra serkent, illetve arra ad módot, hogy a kirakatokban, butikokban kínált árucikkek közül megvehessük azt, ami legjobban tetszik, amire régóta vágytunk, és nem utolsósorban amire meg is van a pénzünk. A társadalmi tulajdon védelmére hivatott büntető, igazságszolgáltatási szervek tapasztalatai szerint az elkövetési okok között igencsak előkelő helyen áll a túlköltekezés, a gyors eladósodás, amely végül is a sikasztások, a hűtlen kezelés elkövetéséhez vezet. Nem kell minden cuccot megvenni, nem öltözhetsz mindig és mindenki a legújabb módi szerint. Az igazi arany, gyémánt ékszerek helyett gyakran célszerűbb, alkalomhoz illő, tetszetősebb a smukka, a divatékszer. Amint az irhabunda divathullám, visszavonulása bizonyítja, a legdrágább holmikak is meg lehet unni. Nem mindig éri meg a drága és alkalom hiánján alig-alig hordható szupermodellek megvásárlása, csupán azért, hogy a barátok első alkalommal elámuliának. Még annak sem, akinek felesleges tükéje van, hisz az OTP, vagy a mind népszerűbb kötvények sokkal kedvezőbb lehetőségeket biztosítanak az értékek megőrzésére, hasznosítására.

Nálunk az utazási kedv mindig nagy volt, de ebből sem kell presztizskérdést csinálni. Ha nem elég a pénz a Lidóra, Mallorcára, nagyon kellemesen el lehet tölteni a nyári vakációt Jugoszláviában, Bulgáriában, Romániában. Az Adriai- és a Fekete-tenger hullámai is lágyak, a nap ott is káprázatosan ragyog. Hangsúlyozom, mindenki utazék ahová akar. Senki sem befolyásolja, bárhová kaphat útlevelet. Csupán egyre kell vigyázni, ne költskezzen senki erején felül. A turistaútra szánt idő gyorsan elrepül, a nyári túlköltekezés pótlása érdekében viszont egész évben kuporgathatunk.

Nem titok, mi, magyarok szeretjük nyíltan rázni a rongyot, vagyis nem csinálunk titkot abból, hogy mire telik, mink van, milyen magasak és különlegesek, másoktól eltérők az igényeink.

A lakótelepeken mindig fél évekre előre lehet tudni, milyen lesz a divat, mivel játszanak a gyerekek, milyen lesz a következő időszak menő frizurája, hajszíne, szoknya-, nadrág-, cipődivatja. Csak hát azt is lehet tudni, hogy nagyjából kinek mire telik, hisz mindenki ismeri a szomszédait, tudja, ki, hol, milyen beosztásban dolgozik. Így aztán csak csodálkozni lehet, hogy sokszor éppen azok villognak méregdrága cuccokban, akik nem rendelkeznek nagy jövedelemmel, vagy éppen még a szülők gondoskodására szorulnak. Egyébként is szegény szülők, újra izdadhathatnak a mind gyakoribbá váló óvodai, iskolai zsúrok, névnapok, születésnapok, és ki tudja még, milyen cimenn rendezett ünnepségek költségeinek előteremtésén, hisz az iskola, az ovi természetesen mindent a kedves anyukákkal, apukákkal kíván megfizettetni. Pedig mindent a gyermekkorban kell elkezdeni, tehát a takarékoságot is az óvoda, iskola szintjén, a családi kiadások szűkítésével lehet gyakoroltatni és természetessé tenni.

Építkezési szokásaink lassanként kezdenek hozzáalulni anyagi lehetőségeinkhez. Ellátásunk jó, biztonságos, koplalnia csak a fogyókúrázóknak kell. Alapvető élelmiszereink ára még mindig elfogadható, de már látszik a közértek pénztárainál, hogy kevesebb húst vásárolnak, nem viszik számolatlanul a zsemlet, kiflit, odafigyelnek a pénztárgépek billentyűire, nem hagyják ott felesleges nagyvonalúsággal a forintosokat — amitől egyébként maguk a pénztárosok viszolyognak legjobban.

Szóval a háztartások, az egyéni kiadások szintjén megindult egy szívós folyamat, elkezdtünk takarékoskodni. Persze, ma még csak úgy általában igaz. Sok a tennivaló a magánéletben is, például az általános meleg víz, gáz használatának mérséklése érdekében, a hűtőszekrényekben tárolt, könnyen romló ételek, élelmiszerek, hús, tej, salámi, főtt ételek romlástól való megóvása tekintetében — nem is szólva a dohányzásra, az alkoholfogyasztásra fordított összegekről. Tíz, száz, sőt ezer forinttal sem oldja meg egy-egy család sokasodó megélhetési gondjait, de a takarékos életmód, a hétköznapok konkrét takarékosága mégiscsak enyhít valamit azokon.

V. F.

Egy hét múlva

Nyári időszámítás

Egy hét múlva, március 25-én, vasárnap kezdődik a nyári időszámítás. Ezúttal a hivatalos óraigazítás, a szokásosnál később lesz, nem nulla óraker, hanem vasárnap 2 óraker kell a mutatókat 60 perccel előbbre forgatni, tehát 3 órára állítani. E művelet ellenkezőjét kell tenni a nyári időszámítás befejeztével, szeptember 30-án vasárnap 3 óraker, hogy a visszaforgatással ismét helyreálljon a zónaidőnk szerinti rend, s két órát jelezzenek a mutatók.

A hivatalos átállítás elcsúsztatását a nyugat-európai országok vasúti és autóbusz közlekedési társaságai kezdeményezték.

Az idén lényegében valamennyi európai ország él a nyári időszámítás kedvező lehetőségeivel.

Az óraigazítás néhány óras elcsúsztatása és a környező országok szélesebb körével egyidejű átállítás a nemzetközi vasúti közlekedésben a korábbinál lényegesen kevesebb változással jár. A MÁV nemzetközi menetrendje is változatlan marad.

MŰSZI-klub

Semleges pályán

A hadiözveggy járadéka — Megkérdezzük a jogalkotót — A szemlélet ingyen van

Az ásatthalmi Alkotmány Szakszervezetben gondot okozott, hogy kelle a hadiözveggyek után járulékot fizetnie a szakszervezetnek. Ahogyan az elnök fogalmazta, ők legjobban a tűztől meg az SZTK-soktól félnék. Annyira bonyolultak és gyakran változnak a társadalombiztosítási jogszabályok, hogy nehéz követni őket. A kérdés megoldásában dr. Váradi Márton, az SZTK Csongrád megyei igazgatóságának nyugalmazott igazgatóhelyettese segített.

Ugyanabban a gazdaságban merült föl egy másik probléma. Évtizedekig az iparban dolgozott egy ember, aki utóbb kiköltözött a tanyára, és belépett a szakszervezetbe. Ott azonban nem fizetett nyugdíjra jogosító járulékot, hanem csak szakszervezeti járadékra szolgált — melynek összege lényegesen kevesebb. Amikor hatvanéves lett, szeretett volna nyugdíjba menni, kiderült azonban, hogy még az ipari

munkahelyen eltöltött évtizedeit sem akarják elismerni mert öt esztendőnél hosszabb időt töltött már el a szakszervezetben, s ez a nyugdíja szempontjából a munkaviszony megszüntetésének minősült. Erre is az SZTK-s jogász adott tanácsot, milyen megoldással próbálkozzanak.

A kötetlen beszélgetésre a MŰSZI — teljes nevén a Mezőgazdasági Ügyvitelszervezési és Számítástechnikai Közös Vállalat — délföldi területi irodája helyiségeiben került sor. Az iroda egyelőre meglehetősen eldugott helyen, a szegedi Felszabadulás Tsz algyői útról megközelíthető telepén kapott helyet. A rendezvény, amely egy sorozat kezdete, jobb híján fogadónapnak nevezik. Célja, hogy „semleges pályán” hozza össze a térszervező és a különböző hatóságok, felügyeleti szervek képviselőit.

Rengeteg a jogszabály, az ügyviteli munkában komoly értelmességi nehézségeket okoz némelyikük. A MŰSZI

munkatársai azt szeretnék, ha egy-egy szakterület legjobbat értőit megnyerve a beszélgetésekhez, mindkét oldalról okulnának.

Az első napon, február 28-án az SZTK-ügyintézésrel kapcsolatos problémák, valamint a tagsági viszonyból eredő vitás kérdések voltak napirenden. A halálszati téves tagjai munkát vállaltak a szakszervezet szerződéses üzemeltetésű üzemében. Ha táppénzre mennek, a szakszervezeti tagsági viszonyra vagy az általános munkajogi jogszabályokra kelle tekintettel lennie az SZTK-ügyintézőnek? Járnak-e erre az időre is nekik a juttatások, hogyan kell kiszámítaniuk a táppénz összegét, ha most nem annyit keresnek, mint az előző évben, mert a szerződéses üzemeltető a teljesítményük szerint jobban vagy kevésbé díjazza tevékenységüket, mint korábban a közösen? S a következő évben milyen alapot számoljanak majd nekik a táppénzügyben? Ilyen, s hasonló kérdéseket kaptak az első fogadóra szakértői, dr. Váradi Márton és dr. Dietrich Gábor, a megyei tanács vb mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának csoportvezetője.

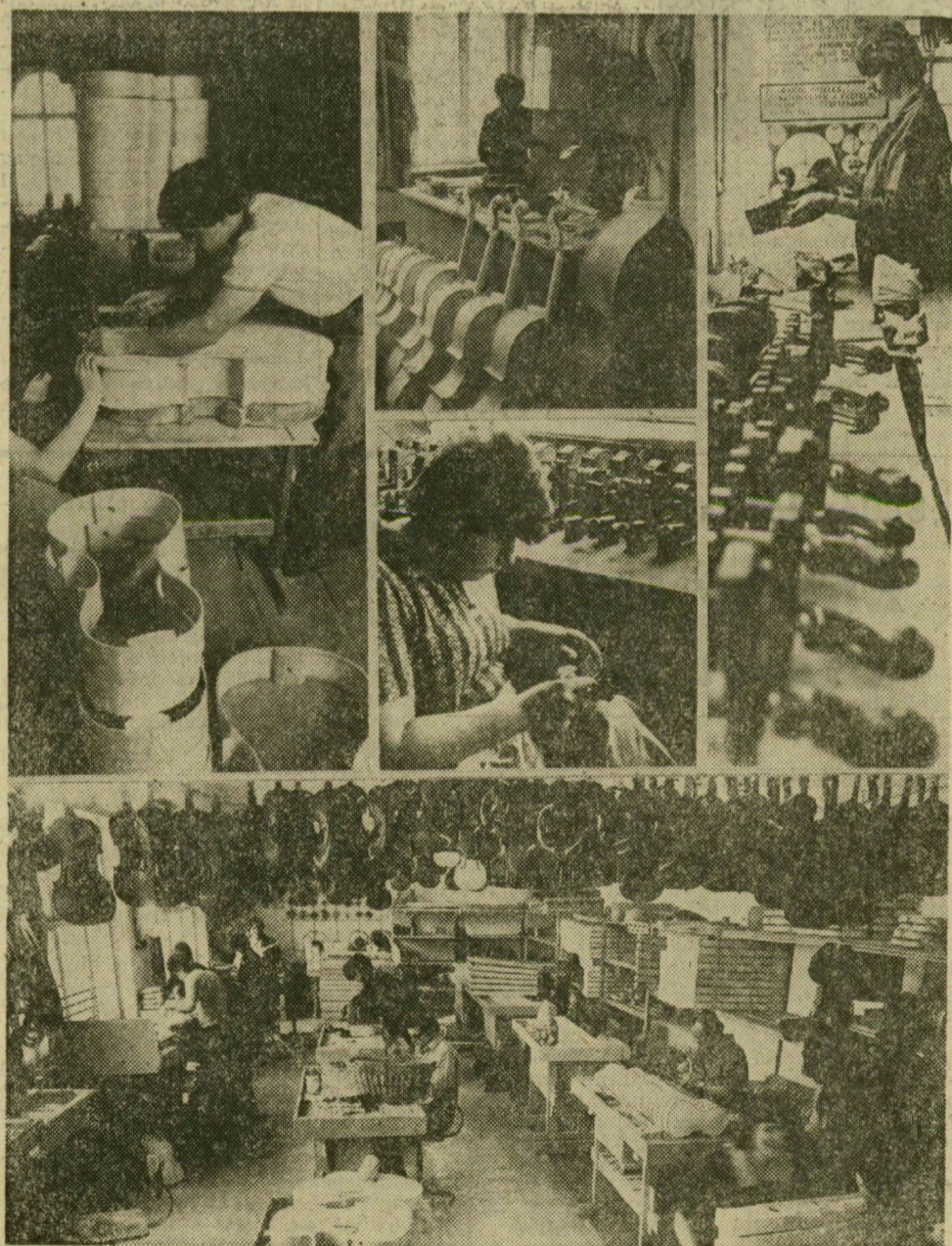
A következő hónapokban a termelőszervezetek vezetőinek javaslatai alapján az adóbevallással kapcsolatos problémákról, a közlekedési hatóság ellenőrzéséről, rendelkezéseinek gyakorlatáról és gondjairól esik majd szó. Téma lesz a Nemzeti Bank hitelpolitikája, biztosítási kérdések; később a felügyeleti ellenőrzés problémáiról, valamint a költségvetési kapcsolatok tapasztalatait beszéljük meg.

Hogy mindez miért jó a MŰSZI-nek? Hogy miért vállalja a szervezés munkáját és költségeit? Tulajdonképpen ez a mézesmadzag a valódi vállalkozásához, az ügyviteli és számítástechnikai gépek elterjesztéséhez, programok kidolgozásához, és az egyedi körülményekhez való alkalmazásához. Beszélgetés közben ugyanis mód nyílik azoknak a technikai lehetőségeknek a bemutatására.

A mezőgazdasági nagyüzemekben a számviteli és ügyintéző munka színvonala még mindig jelentősen elmarad a termelés hatékonysága mögött. A jogszabályok pontos értelmezése, a jogalkotók szándékainak ismerete anyagiakban is kamatozhat. Mindez pedig része egy olyan szemléleti váltásnak, amely már ezen a területen is a számítógépes korszakot készíti elő.

Ezen a fogadónapon a kívülállóknak még úgy tetszett: a megjelent szakszervezeti emberek lekapták a csaltit a horogról, megkérdezték, amire kíváncsiak voltak, az ügyviteli-gépesítési ajánlatokra pedig azt felelték, hát majd otthon elmélkednek róla. A MŰSZI szakemberei azonban türelmesek: nem könnyű az újak utat törni, sok meggyőzés, többször megerősített bizonyosság kell ahhoz, hogy a vállalatnak jó üzletet jelentő új technika széles körben elterjedjen.

Tanács István

A Szegedi Hangszergyár az egyetlen olyan vállalat az országban, ahol vonós hangszerket készítenek. A hegedűk, brácsák, csellók, bögők készítése nagy szakértelmet, sok kézzel munkát igényel. A kis létszámmal dolgozó tanácsiparvállalat 1983-ban 17 millió forint értékben készített hangszerket, termékeik háromnegyedét tőkés piacokra szállították. Legnagyobb vásárlói egyesült államokbeli cégek, ahová ötmillió nagyságrendben szállítottak. Partnereik vannak Ausztriában, az NSZK-ban, Franciaországban. 1984-től olasz megrendelésre is dolgoznak. A szegedi gyár termékeit iskolahangszerként használják a megrendelő országokban